

konca. Zatrjujem Vam, da Vas je ona vedno visoko čislala, kar Vam lahko izpriča ves samostan, zato je bilo vse potrto, ko so videle, da tako zaslužnega prijatelja . . .¹¹³

18. febr. 1730 je že prišel Pezzanov odgovor materi Antoniji:

»Zelo mi je žal, da Vam je bilo hudo, ko ste čitali moje zadnje pismo, toda Bog obrne vse tako, da je prav. Prosim Vas, da sporočite moje poklone prejšnji in sedanji materi prednici, hkrati pa mi naj oprostita, če v tej zadevi ne morem več sodelovati. Prosite ju, naj me odvežeta. Ne pišem jima v odgovor na njuna vljudna pisma, da še kaj ne poslabšam. Me boste že Vi opravičili. Čakam sporočila, komu naj izročim poverjeni mi denar. Prosim, da mi čimprej natančno sporočite, komu naj ga izročim. Ta Vaš arhitekt — najbrž ni mogel zaslužiti, kot je hotel, pri marmorju — je bil zelo predrzen, da ne rečem nesramen s tistim pismom. Takih ljudi se je treba várovati.«¹¹⁴

11. marca 1730 piše Pezzana poslednje pismo v tej zadevi:

»V Vašem vljudnem pismu z dne 22. febr., ki mi ga je izročil g. Pietro Lanza, ste mi naročili, naj

¹¹³ Pismo v uršulinskem samostanu.

¹¹⁴ „ „ „ „

njemu izročim tistih 4994 lir, ki ste mi jih bili nakazali. Naročilo sem izvršil in si dal izstaviti pobotnico, ki Vam jo tukaj prilagam, za Vaše in moje kritje.¹¹⁵

Pripravljen sem na uslugo v vsaki drugi stvari, v zadevo marmornih stebrov pa se ne maram več mešati; spoznal sem, da je g. Robba, ker ni mogel zaslužiti, naščuval gospo mater prednico. Jaz sem samo hotel, da samostan ne bo oškodovan. Ker se nočem več izpostavljati slabim dejanjem g. Robbe, je boljše, da se umaknem. Stvar je sedaj v rokah poštenega človeka, ki bo delal z vnemo.«¹¹⁶

Ker je bil prvi načrt oltarja, ki ga je napravil Giovanni Fusconi, »neproporcioniran«, so dobri prijatelji mater prednico opominjali, naj ga dá izboljšati. Ker pa je stavbenika, ki je načrt napravil, štítil grof Strassoldo, ni bilo tega lahko izvesti. S tozadevnim predlogom pri grofu Strassoldu niso dobro naleteli, zato je postala gospa ustanoviteljica nejevoljna in je dejala, da se ni zaobljubila postaviti oltar ravno v uršulinski cerkvi, da bo Bogu tudi ljubo, če naloži denar v kako drugo cerkev. Ona da takega nasprotovanja ne more prenesti, naj si torej samostan ne dela nikakega upanja.

¹¹⁵ Pobotnica v uršulinskem arhivu.

¹¹⁶ Pismo v uršulinskem arhivu.

(Dalje.)

PROVIZORNI REZULTATI POPISA PREBIVALSTVA

PRIKLJUČENIH OKOLIŠKIH OBČIN Z DNE 19. SEPTEMBRA 1935

LOJZE PIPP

V tretji številki preteklega letnika naše »Kronike slovenskih mest« smo v velikih obrisih navedli obseg, naseljenost in pomen na novo priključenih občin za naše mesto ter obljubili podrobnejše podatke o rezultatih popisa prebivalstva, ki se je takrat pravkar vršilo.

Mestni domovinski urad (odd. VIII.) je moral namreč zaradi pravočasne ugotovitve domovinstva vseh prebivalcev na novo priključenih občin izvršiti popis prebivalstva v vseh priključenih občinah; temu delu se je pridružil tudi mestni statistični urad (odd. I/5) z lastnim popisom hiš in stanovanj (glavni namen zgradbe, število nadstropij, starost poslopij, število stanovanj, lega stanovanja, higienska ureditev poslopij in stanovanj itd.), kmetske posesti (pravnega razmerja — lastnik, zakupnik uživalec — površine, števila zaposlenih oseb, števila domače živine in sadnega drevja ter posevkov) ter obrtnih in industrijskih obratov (pravnega razmerja — lastnik, zakupnik — obsega obratov, glavnih objektov produkcije, razporeditev in položaj zaposlenega osebja, števila in delovne

sile pogonskih strojev, površina obratnih prostorov itd.).

Vsa tovrstna dela je mestni statistični urad naslonil — kolikor so dopuščale razmere in razpoložljiva sredstva — na obrazce in izkušnje najnovejšega nemškega popisa prebivalstva, poklicov in obratov z dne 16. junija 1933.

Nerazumevanje majhnega števila prizadetih prebivalcev, pomanjkanje za tovrstne posle izvežbanih moči, nekatere manjše ovire internega značaja, predvsem pa silno primitivna in zamudna tehnika pri obdelavanju zbranega gradiva, so dela tako ovirala, da je mestni statistični urad mogel šele konec preteklega leta — vsaj provizorno — zaključiti prva dela pri popisu prebivalstva okoliških občin, ki se je pričel dne 21. oktobra preteklega leta.

Rezultati provizornega zaključka težavnih del pri popisu, ki prav za prav ni bil namenjen za statistična raziskovanja — odtod tudi zamuda — o številu, spolu, stanu in zaposlenosti prebivalstva posameznih okoliških občin, so naslednji:

Spol	Stan	Moste		Vič		Zg. Šiška		Štepanja vas		Ježica		Polje		Skupaj moških		Skupaj ženskih		Skupaj, ločeni po spolu		Skupaj, ločeni po vrsti zaposlenosti	
		absol.	relat. ¹	absol.	relat. ¹	absol.	relat. ¹	absol.	relat. ¹	absol.	relat. ¹	abs.	relat. ¹	absol.	relat. ¹	absol.	relat. ¹	absol.	relat. ¹	absol.	relat. ¹
		števila		števila		števila		števila		števila		števila		števila		števila		števila		števila	
Moški zaposleni	samski	1.847		1.913		1.375		309		273		34									
	poročeni	1.473		1.383		931		203		219		20									
	vdoveli	50		48		32		15		4		1									
	ločeni	23		21		9		2													
		3.393	15·001	3.365	14·877	2.347	10·376	529	2·339	496	2·193	55	0·243	10.185	45·029			10.185	45·029		
Ženske zaposlene	samski	1.937		1.988		1.464		319		253		20									
	poročeni	1.597		1.519		1.011		225		253		24									
	vdoveli	250		301		136		39		27		2									
	ločeni	38		29		21		4		6											
		3.822	16·897	3.837	16·964	2.633	11·636	587	2·595	539	2·382	46	0·204			11.463	50·678	11.463	50·678	21.648	95·707
Moški zaposleni, toda ne v lastnem poklicu	samski	16		8		6		3		4											
	poročeni	13		14		9		3		7		1									
	vdoveli	1																			
	ločeni	1																			
		31	0·137	22	0·097	15	0·066	6	0·027	11	0·049	1	0·004	86	0·380			86	0·380		
Ženske zaposlene, toda ne v lastnem poklicu	samski	5		1		4		2													
	poročeni																				
	vdoveli																				
	ločeni																				
		5	0·022	1	0·004	4	0·018	2	0·009							12	0·053	12	0·053	98	0·433
Moški nezaposleni	samski	118		122		48		17		15		1									
	poročeni	85		104		69		24		23		4									
	vdoveli	7		5		1				2											
	ločeni	4		1				1													
		214	0·946	232	1·026	118	0·522	42	0·185	40	0·177	5	0·022	651	2·870			651	2·878		
Ženske nezaposlene	samski	88		75		27		10		12		1									
	poročeni	2																			
	vdoveli	1				1															
	ločeni	1		1		3															
		92	0·407	76	0·336	31	0·137	10	0·044	12	0·053	1	0·005			222	0·982	222	0·982	873	3·860
		7.557	33·410	7.533	33·304	5.147	22·755	1.176	5·199	1.098	4·854	108	0·478	10.922	48·287	11.697	51·713	22.619	100·000	22.619	100·000

¹ Odstotki se nanašajo na število vsega na novo priključenega prebivalstva.